

تجربه‌های بهرام عظیمی از «جشنواره فیلم ۱۰۰»

فرصتی برای روایت‌های ناب در زمانی محدود

هدی سادات پانتهاد
گروه فرهنگ و هنر

توجه به گسترش رسانه‌هایی مانند اینستاگرام و تلگرام و میل عمومی به مصرف محتوای کوتاه، ساخت فیلم‌های ۱۰۰ثانیه‌ای اهمیتی دوچندان پیدا کرده است. «در جهانی که سرعت انتقال پیام به‌عنوان یک اصل اساسی در ارتباطات مدرن شناخته می‌شود، اهمیت فیلم‌های کوتاه بیش از هر زمان دیگری نمایان است. بهرام عظیمی، که بیشتر با ساخت انیمیشن شناخته می‌شود و افزون بر آن دستی در نویسندگی، کارگردانی، اجرای برنامه‌های تلویزیونی و حتی بازیگری هم دارد، یکی از چهره‌هایی است که تجربه دآوری و همراهی با «جشنواره فیلم ۱۰۰» را از نخستین دوره‌های آن در کارنامه خود دارد. عظیمی با اشاره به تجربه‌های شخصی خود در دآوری جشنواره فیلم ۱۰۰ گفت: «جشنواره فیلم ۱۰۰ و ساخت فیلم‌های ۱۰۰ثانیه‌ای سال‌هاست که در کشور ما راه افتاده. در همان نخستین دوره، خود من داور بودم. این حرکت زمانی آغاز شد که تماشاگران عادت داشتند فیلم‌های بلندتر، حتی فیلم‌های کوتاه چنددقیقه‌ای مانند ۵ یا ۱۰ دقیقه‌ای ببینند. در آن زمان، فیلم ۱۰۰ثانیه‌ای برای بسیاری از فیلم‌سازان چالش برانگیز بود؛ چراکه باید قصه‌ای را در زمان بسیار محدودی روایت می‌کردند.»

وی ادامه داد: «در همان دوره‌ها، با وجود محدودیت زمانی، فیلم‌هایی می‌دیدم که واقعا باورکردنی نبودند؛ آثار جذاب با پیام‌های تأثیرگذار و ضرباهنگ دقیقی که در همان مدت کوتاه، حرف‌های بزرگی برای گفتن داشتند. امروز نیز با توجه به گسترش رسانه‌هایی مانند اینستاگرام و تلگرام و میل عمومی به مصرف محتوای کوتاه، ساخت فیلم‌های ۱۰۰ثانیه‌ای اهمیتی دوچندان پیدا کرده است. برای مثال، مصاحبه‌ای که یک ساعت طول می‌کشد، معمولاً بخش‌های یک تا دودقیقه‌ای‌اش بیشتر دیده می‌شود. از همین رو، ساخت فیلم‌های کوتاه‌نه تنها هنری دشوار، بلکه ضروری رسانه‌ای است.»

عظیمی همچنین درباره موضوعات قابل پرداخت در قالب ۱۰۰ثانیه افزود: «نمی‌توان گفت چه موضوعاتی را می‌توان یا نمی‌توان در ۱۰۰ثانیه بیان کرد؛ هر موضوعی قابلیت پرداخت دارد، به شرطی که راه درست‌گفتنش را بلد باشیم. درواقع، محدودیتی در انتخاب سوزه وجود ندارد. در جشنواره‌های فیلم ۱۰۰ثانیه‌ای، تنوع موضوعات بسیار بالاست. البته بیشتر فیلم‌سازان سراغ موضوعات اجتماعی می‌روند؛ زیرا این قالب کوتاه برای مطرح‌شدن، تلنگر، بیان یک غدغه یا القای یک حس عمیق، بسیار مناسب است.»

وی در پاسخ به این پرسش که آیا جشنواره فیلم ۱۰۰ می‌تواند سکوی پرتابی برای فیلم‌سازان جوان باشد، چنین توضیح داد: «این جشنواره بیشتر محلی‌بسیاری کشف استعداد است تا سکوی پرتاب.»

متن کامل

مستند بلند «قصه‌ها»، ساخته مهدی جعفری، که به زندگی و آثار هوشنگ مرادی‌کرمانی، نویسنده برجسته ادبیات کودک و نوجوان ایران می‌پردازد، به‌صورت آنلاین اکران شد.

این مستند که در دهه ۸۰ توسط مرکز گسترش سینمای مستند، تجربی و پویانمایی تولید شده است، نگاهی ویژه به آثار به‌یادماندنی این نویسنده

اکران آنلاین مستند «قصه‌ها» درباره هوشنگ مرادی‌کرمانی

دارد که همواره الهام‌بخش اقتباس‌های سینمایی بوده‌اند. مرادی‌کرمانی، نویسنده محبوب و ۸۰ساله ایرانی، با آثار شاخصی چون قصه‌های مجید، مهمان مامان، تیک‌تاک، خمره، چکمه و مربای شیرین، نقش مهمی در ادبیات و سینمای ایران داشته است. شناخته‌شده‌ترین اثر او، «قصه‌های مجید»، در دهه

۷۰ توسط زنده‌یاد کیومرث پوراحمد به سریالی موفق تبدیل شد و همچنان محبوب مخاطبان است. این مستند با هدف افزایش مخاطبان سینمای مستند و توسعه فرهنگ دیدن این آثار، اکنون از طریق پلتفرم روبیکا قابل مشاهده است. علاقه‌مندان می‌توانند با تماشای این اثر، به ابعاد تازه‌ای از زندگی و جهان فکری هوشنگ مرادی‌کرمانی پی ببرند.

دود جنگ تعرفه در چشم سینما

تأثیرات منفی سیاست ارتجاعی تعرفه‌ای ترامپ به رکود اقتصادی و آسیب به سینما منجر می‌شود

طبق برآورد تحلیلگران بالای صد میلیون دلار خواهد بود.

لوکیشن بی‌لوکیشن

نکته دیگری که اهل فن به آن اشاره می‌کنند، وضعیت فیلمبرداری تولیدات آمریکایی در بقیه کشورهای دنیا و بهره‌گیری از لوکیشن‌های جذاب و ارزان قیمت آنها به عنوان مکان فیلمبرداری است. طبق آمارهای موجود، تعداد بسیار زیادی از فیلم‌های آمریکایی، مقصد اروپا، استرالیا و کانادا را به عنوان لوکیشن‌های مورد نظر خود انتخاب می‌کنند. این کشورها هم با اعمال سیاست تخفیف‌های مالیاتی همواره درصد جذب گروه‌های فیلم‌سازی آمریکایی در خاک خود بوده‌اند. این تخفیف‌های مالیاتی در کنار نیروی فراوان و ارزان قیمت کار در این کشورها، شرایط مالی خوبی برای تولیدکنندگان فیلم‌ها فراهم کرده و رقم تولیدات‌شان را تا حد زیادی پایین آورده است. تحلیلگران اقتصادی عقیده دارند حرکت تازه ترامپ باعث می‌شود تا گروه‌های فیلم‌سازی آمریکایی در استرالیا، کانادا و کشورهای اروپایی نتوانند مثل گذشته به فعالیت‌های‌شان ادامه دهند و بابت حضور در خاک این کشورها مبالغ بالایی را پرداخت کنند که تا قبل از این خبری از آنها نبود. پل درگاربیدیان، تحلیلگر اقتصادی سینما در این رابطه می‌گوید: «اقتصاد جهان در دنیای کنونی یک اقتصاد به‌هم‌پیوسته است و یک حرکت یا اقدام در کشوری مثل آمریکا، بلافاصله تأثیراتش را در بقیه کشورهای دنیا

جدول گیشه نمایش داخل آمریکا بوده است. مسئولان چینی قول داده‌اند در تلافی تعرفه‌های ترامپ بر کالاهای چینی، تعرفه‌ای ۴۵درصدی بر کالاهای آمریکایی اعمال کنند. چنین اقدامی می‌تواند راه را بر ادامه اکران عمومی محصولات آمریکایی در سینماهای چین سد کند. حتی برخی رسانه‌های چینی در این رابطه اظهارنظر کرده‌اند که دولت چین اجازه نمایش عمومی فیلم‌های آمریکایی را لغو کند. چنین اقدامی (که احتمال وقوع آن بسیار زیاد است) ضربه‌ای بزرگ بر صنعت سینمای آمریکا می‌زند. وضعیت البته در کشورهای اروپایی کمی متفاوت است.

آنها که بر مبنای اقتصاد آزاد سرمایه‌داری حرکت می‌کنند و اقتصاد دولتی نقش زیادی در سیاست‌گذاری‌های عمومی ندارد، احتمالاً نمایش فیلم‌های آمریکایی را تحریم نکنند. اما اکران عمومی این فیلم‌ها در این کشورها هم با مشکلات و دردسرهای زیادی همراه خواهد شد. این درحالی است که هنرمندان اروپایی که گرایشات ضدسرمایه‌داری و ضدآمریکایی دارند، در صحبت‌های‌شان از تحریم کالاها و فیلم‌های آمریکایی هم گفته‌اند. آنها سال قبل هم اسرائیل را به خاطر کشتار مردم غزه لایق تحریم دانسته بودند.

تخریب بازار سریال‌های خانگی
در سال‌های اخیر با گسترش فعالیت شبکه‌های استریم و اینترنتی، بازار سریال خانگی رشد زیادی کرده است. بسیاری از هنرمندان آمریکایی در دو سال اخیر در کنار

فعالیت‌های فیلمسازی، تعداد زیادی سریال‌های اینترنتی ساخته‌اند و ستارگان درجه یک سینما با افتخار در آنها ایفای نقش کرده‌اند. حالا با اعمال تعرفه‌های ترامپ، آینده این صنعت پول‌ساز و رو به ترقی در معرض خطر جدی قرار گرفته است. در صورت اعمال تعرفه اروپایی و آسیایی بر تولیدات اینترنتی این شبکه‌های خانگی، تولیدکنندگان آمریکایی متحمل خسارت‌ها و ضررهای کلانی خواهند شد که رقم آن

دست‌کشیدن ترامپ از سفره و نان مردم دارد) درعین‌حال شعار دست‌اندرکاران هنری در داخل کشور هم هست. اهل فن به این نکته اشاره می‌کنند که در دوروز نخست اعمال تعرفه‌ها، وال استریت، قلب اقتصادی آمریکا شاهد شش‌تریلیون دلاری بازار خود بوده است. رکود اقتصادی ناشی از اعمال تعرفه‌ها، حکایت از آن می‌کند که چنین رکودی تنها در زمان کرونا و توقف فعالیت‌های اقتصادی جهانی به وقوع پیوسته است. حالا تحلیلگران اقتصادی سینما می‌گویند اگر صنعت سینما در کوتاه‌مدت متحمل ضربات متعدد اقتصادی و رکود نشود، این تأثیرات خودش را در درآمدت نشان خواهد داد.

بازار دوگانه و اهمیت بازار بین‌المللی
اهل فن به این نکته مهم اشاره می‌کنند که محصولات آمریکایی خصلتی دوگانه دارند و اهمیت بازار بین‌المللی برای آنها به اندازه بازار داخلی است. فیلم‌ها و سریال‌های آمریکایی اگر در سطح بین‌المللی بازاری بیشتر و موفق‌تر از خود آمریکا نداشته باشند، ارزشی برابر و همسنگ دارند. تقریباً نیمی از فروش کلی فیلم‌ها و سریال‌های آمریکایی از بازار خارجی تأمین می‌شود و اگر کشورهای خارجی دست به اقدام مشابه زده و بر کالاها و محصولات آمریکایی تعرفه برقرار کنند، تهیه‌وتولیدکنندگان آمریکایی برای فروش محصولات خود با مشکلات زیادی روبه‌رو خواهند شد. اعمال تعرفه خارجی بر تولیدات آمریکایی به معنی سود بسیار کمتر سازندگان و تهیه‌کنندگان آنهاست و این نمی‌تواند خبر خوبی برای آنها باشد.

تهدید تأثیرگذار چینی
در این بین، چین از موقعیت ویژه و متمایز برخوردار است. در سال‌های اخیر میزان موفقیت مالی تولیدات سینمایی آمریکایی در چین حتی بیشتر و بالاتر از موفقیت آنها در

طرح جنجالی «جنگ تعرفه» دونالد ترامپ که حتی صدای هم‌پیمانانش را هم درآورده، به اقتصاد جهانی در کلیت آن ضرباتی جدی وارد می‌کند و صنعت سینما هم از این قاعده مستثنی نیست. ترامپ از زمان ورود به کاخ سفید با همکاری دوست میلیاردر خود ایلان ماسک، چندین طرح ارتجاعی و واپس‌گرایانه را در رشته‌های مختلف به اجرا گذاشته که باعث اعتراض فراوان حتی در داخل آمریکا هم شده است. طرح اعمال تعرفه‌های سنگین بر انواع و اقسام محصولات خارجی وارداتی به خاک آمریکا، ازجمله طرح‌های رویایی و قدیمی رئیس‌جمهور مونارنجی کاخ سفید بوده که به باور او انقلابی صنعتی ایجاد می‌کند. تحلیلگران اقتصادی در این زمینه به تأثیر این اقدام بر صنعت سینما پرداخته و این پرسش را مطرح می‌کنند که اعمال تعرفه بر کالاها و محصولات خارجی چه تأثیری بر صنعت سینما و ادامه فعالیت فیلم‌سازی خواهد داشت و این تأثیرات چگونه خواهد بود.

مشکلات، اعتراضات و رکود کرونایی
درحالی‌که برخی تحلیلگران تأثیر این تعرفه‌ها را بر دنیای فیلم و سرگرمی کم‌اهمیت می‌دانند و می‌گویند این اقدام ربطی به دنیای هنر و سرگرمی ندارد، بسیاری بر این باورند که صنعت سینمای آمریکا هم به اندازه بقیه

بخش‌ها و بنگاه‌های اقتصادی کشور لطمه خواهد خورد و با مشکلات عدیده‌ی روبه‌رو خواهد شد. اعتراضاتی که در چند روز اخیر در نقاط مختلف آمریکا به سیاست تعرفه‌ای ترامپ برپا شده، نشان می‌دهد که مردم عادی این کشور نگران تأثیرات منفی اقتصادی آن بر زندگی و سفره‌شان هستند. اهالی صنعت سینما هم بخشی از همین مردمند. شعار اصلی تظاهركنندگان «دست را بکش» (که اشاره به

«شگرد» ایرانی جهانی شد

جشنواره بین‌المللی فیلم مسکو، یکی از معتبرترین رویدادهای سینمایی جهان، میزبان مستند «شگرد» از مرکز مستند سوره در بخش مستند است. این جشنواره از سال ۱۹۳۵ برگزار می‌شود و جایزه اصلی بخش مستند آن، مجوز حضور مستقیم در اسکار ۲۰۲۶ را فراهم می‌کند. شگرد با رویکرد فراترپار، تأسیس باشگاه کشتی «اندیشه» در روستای سیدآباد و تلاش جوانان برای تحول فرهنگی و اجتماعی منطقه را روایت می‌کند. این اثر که پیش‌تر مورد تحسین منتقدان قرار گرفته، موفق به کسب سیمرغ بلورین بهترین مستند بلند در جشنواره فیلم فجر و جایزه ویژه شبکه مستند در جشنواره سینماحقیقت شده است.

پروانه نمایش

دنباله «در مدت معلوم» در راه اکران

فیلم سینمایی «در مدت معلوم ۲» به کارگردانی رویا شریف، موفق به دریافت پروانه نمایش شد. این اثر که ساخت آن یک‌سال‌ونیم پیش به پایان رسیده، به‌عنوان دنباله‌ای بر فیلم کم‌دی - اجتماعی «فی‌المدت‌المعلوم» شناخته می‌شود؛ فیلمی که در دهه ۹۰ به کارگردانی وحید امیرخانی ساخته شده بود. در مدت معلوم ۲ با محوریت بررسی معضلات جوانان از دوران بلوغ تا رسیدن به سن ازدواج، سعی دارد تا تلنگری به مراجع رسمی و غیررسمی زده و آنها را به ارائه راهکارهایی منسجم و کارآمد مطابق با دین، فرهنگ و نظام اجتماعی ترغیب کند. این اثر با همکاری مشترک رویا شریف و سیدمحسن جاهد تهیه شده و بازیگرانی چون مهدی سلطانی سروسناتی، امیرحسین رستمی، لیلا اوتادی، الهام حمیدی، فریبا متخصص، صبا گرگین پور و مری کاترین ماسون در آن ایفای نقش کرده‌اند. فیلم در مدت معلوم ۲، با رویکردی کم‌دی به مسائل اجتماعی نسل جوان پرداخته و به دنبال ایجاد امید و آگاهی در مخاطبان خود است.

اکران

اکران «صیاد» مشخص شد

فیلم سینمایی «صیاد» به کارگردانی جواد افشار و تهیه‌کنندگی محمدرضا شفیعی که در جشنواره چهل‌وسوم فیلم فجر اکران شد، از چهارشنبه ۲۰ فروردین به مناسبت روز ارتش و شهادت شهید علی صیادشیرازی، به‌صورت سراسری با سرگروهی پردیس ملت در سینماهای تهران و شهرستان‌ها اکران می‌شود. این فیلم که به قلم حسین تراب‌نژاد به نگارش درآمده، برشی از زندگی شهید علی صیادشیرازی را به تصویر کشیده و موفق به دریافت دو سیمرغ بلورین جشنواره فجر شده است. نقش اصلی فیلم را علی سرابی ایفا کرده و هومن برق‌نورد، مارال بنی‌آدم، نادر سلیمانی، محمدرضا هدایتی، ایوب آقاخانی، خیام وقارکاشانی، حامد شیخی و رز رضوی از دیگر بازیگران هستند. صیاد، محصول مشترک بنیاد سینمایی فارابی و بنیاد شهید و امور ایثارگران با حمایت سازمان عقیدتی-سیاسی ارتش است که توسط «مؤسسه فرهنگی-هنری صاد» تولید شده است. در خلاصه داستان آن آمده: مدتی است این سؤال رهایم نمی‌کند، چرا گلوله‌ها از کنارم می‌گذرند و نادیده‌ام می‌گیرند؟

